

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annettua lakia muutettavaksi siten, että myös ulkomaanliikenteessä käytettävien pienalusten hankintoihin ja peruskorjauksiin voitaisiin myöntää korkotukilainoja. Teollistamisrahasto Oy ehdote-

taan uudeksi korkotukilainoja myöntäväksi luottolaitokseksi. Lisäksi ehdotetaan lakia tarkistettavaksi ympäristöministeriön perustamisen johdosta ja korkohyvityksen maksamistehtäviä siirrettäväksi valtiokonttorille. Esitys liittyy vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesitykseen.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

A. Korkotukilainat ulkomaanliikenteessä käytettävien pienalusten hankintoihin ja peruskorjauksiin

Valtion tulo- ja menoarvioon on vuodesta 1979 sisältynyt määräraha sisävesi-, rannikko- ja erityisesti Saimaan kanavan liikenteeseen sopivan proomu- ja muun vesikuljetuskaluston uudishankinnoille ja peruskorjauksille maksettavaksi korkotueksi. Korkotuen myöntäminen perustuu luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain muutokseen joka tuli voimaan 16.2.1979 annetulla lailla (173/79).

Vesikuljetuskaluston korkotukilainajärjestelmää ei kaikilta osin voida pitää tyydyttävänä. Se ei ole johtanut toivotulla tavalla kotimaisen pientonniston lisääntymiseen. Epäkohtana on pidettävä, että korkotukilainat on tarkoitettu rannikko- ja sisävesiliikenteeseen soveltuvan tonniston uudishankintoja ja peruskorjauksia varten, eikä vastaavanlainen ulkomaanliikenteessä toimi-

va kuljetuskalusto ole päässyt käytännössä hyötymään järjestelmästä.

Suomen merenkulkupolitiikan mukaista on edistää ulkomaankauppamme kuljetuksia hoitavan suomalaisen tonniston kehittymistä. Maamme kauppalaivaston rakenteellinen puute on pientonniston vähäisyys. Pientonniston asema on ollut muuta kauppalaivastoa heikompi jo useita vuosia. Nykyinen ulkomaanliikenteessä toimiva pientonnisto on vain noin kolmannes siitä, mitä se oli 20 vuotta sitten. Alusten keski-ikä on myös huomattavasti muita kauppalaivastoa korkeampi.

Huolimatta kauppalaivaston keskikoon kasvusta pienalusten tarve ei ole vähentynyt Suomen ulkomaankaupan kuljetuksissa. Pientonnistolla on suuri merkitys varsinkin maamme vientiteollisuuden tuotteiden kuljetuksille, sillä meritse tapahtuvasta viennistä hoidetaan pienaluksilla noin 25 %. Näistä kuljetuksista tapahtuu valtaosa ulkomaisilla aluksilla. Suomalaisen tonniston osuus ulkomaankauppamme pientonnistokuljetuksista on vajaa 20 %, kun vastaava osuus kaikista ulkomaankauppamme merikuljetuksista on noin puolet.

Pientonniston asemaa selvittänyt merenkulun neuvottelukunnan asettama työryhmä katsoi 25.10.1982 jättämässään muistiossa, että suomalaisen pientonniston heikko asema aiheutuu mm. kilpailijamaita selvästi epäedullisemmista aluksen hankintaehdoista. Työryhmä ehdotti korkotuen myöntämistä suomalaisilla telakoilla rakennettaville ulkomaanliikenteessä toimiville pienaluksille. Työryhmä katsoi, että pientonnistoon tulisi lukea sellainen alus, jonka bruttovetoisuus on alle 1 600 brt. Myös kauppa- ja teollisuusministeriölle 30.6.1983 muistionsa luovuttanut alusrahoitustyöryhmä ehdotti vesikuljetuskaluston korkotukilainajärjestelmää muutettavaksi siten, että korkotukilainat ulotettaisiin koskemaan suomalaisilla telakoilla rakennettavia ulkomaan liikenteen pienaluksia ja niiden peruskorjauksia.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan luottolaitosten varoista myönnettävistä korkotukilainoista annetun lain 2 §:n 6 kohta muutettavaksi siten, että korkotukilainoja voitaisiin myöntää myös ulkomaanliikenteessä käytettävien bruttovetoisuudeltaan alle 1 600 rekisteritonin alusten uudishankintoihin ja peruskorjauksiin.

B. Teollistamisrahasto Oy:n lisääminen korkotukilainoja myöntäväksi luottolaitokseksi

Luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain 1 §:n 2 momentissa luetellaan luottolaitokset, jotka voivat myöntää tässä laissa tarkoitettuja korkotukilainoja. Alunperin korkotukilainoja saattoivat myöntää vain osuuspankit, säästöpankit, liikepankit ja Postipankki. Marraskuun 3 päivänä 1978 annetulla lainmuutoksella (824/78) lisättiin luottolaitosten piiriin kiinnitysluottopankit, vakuutusyhtiöt ja työeläkelaitokset. Luotto-osakeyhtiöt ovat toistaiseksi olleet lain soveltamisalan ulkopuolella.

Teollistamisrahasto Oy on luotto-osakeyhtiö, joka kehitysluottolaitoksena pyrkii tukemaan maan teollisuuden ja matkailun sekä niiden toimintaa välittömästi edistävien palveluelinkeinojen kehitystä. Teollistamisrahasto Oy:n pääosakkaat ovat Suomen Pankki sekä kotimaiset pankit. Teollistamisrahasto Oy:n luotonanto on laaja-alaista ja sen kokonaismäärä vuonna 1982 oli noin 456 milj. mk. Yhtiö myöntää lainoja useimpiin niihin kohteisiin, joihin korkotukilainoja voidaan lain 2 §:n mukaan myöntää. Korkotukilainoitukseen tarvittavien varojen saannin parantamiseksi olisi tarkoituksenmukaista ottaa laissa

tarkoitettujen luottolaitosten piiriin myös Teollistamisrahasto Oy.

C. Muut muutosehdotukset

Luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain 2 §:n 2 kohdan mukaan korkotukilainoja voidaan antaa vedenhankinta- ja viemärintilalaitteiden sekä lietteen käsittely- ja multautuslaitteiden rakentamiseen ja teollisuuden vesiensuojelutoimenpiteiden toteuttamista varten. Lain 5 §:n 2 momentin mukaan nämä lainat hyväksyy korkotukilainoiksi maa- ja metsätalousministeriö.

Valtioneuvoston ministeriöiden lukumäärästä ja yleisestä toimialasta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta annetun lain (1/83) nojalla on vesiensuojelua koskevat asiat siirretty ympäristöministeriön käsiteltäviksi. Tämän mukaisesti on valtion vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesityksessä yhdyskuntien vesiensuojeluinvestointien ja teollisuuden vesiensuojeluinvestointien korkotukimäärärahat siirretty ympäristöministeriön pääluokkaan.

Ministeriöiden toimivaltasuhteiden selventämiseksi ehdotetaan luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain 5 §:n 2 momentin säännöstä tarkennettavaksi siten, että vesiensuojeluinvestointien suorittamiseen myönnettävät korkotukilainat hyväksyy ympäristöministeriö ja muut vesihuolto- ym. lainat maa- ja metsätalousministeriö. Samalla ehdotetaan ympäristöministeriön teollisuuden ilman-suojeluinvestointien suorittamiseen ja jätteiden käsittelyä ja hyödyntämistä edistävien investointien toteuttamiseen hyväksymiin korkotukilainoihin liittyvät maksatustehtävät siirrettäväksi valtiokonttorille.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesityksessä on sisävesi-, rannikko- ja Saimaan kanavan liikenteeseen sopivan proomu- ja muun vesikuljetuskaluston uudishankintoihin ja peruskorjauksiin sekä Suomessa rakennettavien ulkomaanliikenteessä käytettävien pienalusten hankintoihin ja Suomessa tehtäviin peruskorjauksiin myönnettävien korkotukilainojen korkohyvityksen maksatukseen ehdotettu 2 600 000 mk. Vuonna 1984 hyväksyt-

tävien korkotukilainojen enimmäismääräksi on ehdotettu 35 milj. mk.

Kun uuden pienaluksen hinta vaihtelee 10—40 milj. markan välillä, mahdollistaa myöntämisvaltuus 1—3 uuden kotimaan- tai ulkomaan liikenteessä käytettävän pienaluksen hankinnan vuosittain. Lähinnä esityksellä pyritään siihen, että vesikuljetuskaluston hankintojen korkotukijärjestelmän puitteissa voitaisiin edistää myös ulkomaanliikenteessä toimivan kuljetuskaluston kehittymistä.

3. Voimaantulo

Esitys liittyy vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesitykseen ja tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista 23 päivänä joulukuuta 1977 annetun lain (1015/77) 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 6 kohta ja 5 §:n 2 momentti,

sellaisena kuin ne ovat 1 §:n 2 momentti 3 päivänä marraskuuta 1978 annetussa laissa (824/78), 2 §:n 6 kohta 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (518/82) ja 5 §:n 2 momentti 17 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (944/82), näin kuuluviksi:

1 §

Lainan myöntää osuuspankki, säästöpankki, liikepankki, Postipankki, kiinnitysluottopankki, Teollistamissrahasto Oy -niminen luotto-osakeyhtiö, vakuutusyhtiö tai työeläkelaitos, joita tässä laissa sanotaan luottolaitoksiksi.

2 §

Korkotukilainoja voidaan antaa:

6) sisävesi-, rannikko- ja erityisesti Saimaan kanavan liikenteeseen sopivan proomu- ja muun vesikuljetuskaluston uudishankintoihin ja peruskorjauksiin sekä ulkomaanliikenteessä käytettävien bruttovetoisuudeltaan alle 1 600 rekisteritonin alusten uudishankintoihin ja peruskorjauksiin.

5 §

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista lainoista hyväksyy korkotukilainoksi vesiensuojeluinvestointien suorittamiseen annettavat lainat ympäristöministeriö sekä muut lainat maa- ja metsätalousministeriö ja korkohyvityksen suorittaa niiden osalta vesihallitus. Lainan hyväksyy korkotukilainaksi ja korkohyvityksen suorittaa 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettujen lainojen osalta liikenne ministeriö. Edellä 2 §:n 5 kohdassa tarkoitettujen lainat hyväksyy korkotukilainoiksi ympäristöministeriö sekä 6, 7, 8 ja 9 kohdissa tarkoitettujen lainat kauppa- ja teollisuusministeriö ja korkohyvityksen suorittaa niiden osalta valtiokonttori. Muiden lainojen osalta lainan hyväksyy korkotukilainaksi ja korkohyvityksen maksaa asianomainen keskusvirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*

Laki

luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista 23 päivänä joulukuuta 1977 annetun lain (1015/77) 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 6 kohta ja 5 §:n 2 momentti,

sellaisena kuin ne ovat 1 §:n 2 momentti 3 päivänä marraskuuta 1978 annetussa laissa (824/78), 2 §:n 6 kohta 9 päivänä heinäkuuta 1982 annetussa laissa (518/82) ja 5 §:n 2 momentti 17 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (944/82), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lainan myöntää osuuspankki, säästöpankki, liikepankki, Postipankki, kiinnitysluottopankki, vakuutusyhtiö tai työeläkelaitos, joita tässä laissa sanotaan luottolaitoksiksi.

1 §

Lainan myöntää osuuspankki, säästöpankki, liikepankki, Postipankki, kiinnitysluottopankki, Teollistamisrahasto Oy -niminen luotto-osakeyhtiö, vakuutusyhtiö tai työeläkelaitos, joita tässä laissa sanotaan luottolaitoksiksi.

2 §

Korkotukilainoja voidaan antaa:

6) sisävesi-, rannikko- ja erityisesti Saimaan kanavan liikenteeseen sopivan proomu- ja muun vesikuljetuskaluston uudishankintoihin ja peruskorjauksiin.

2 §

Korkotukilainoja voidaan antaa:

6) sisävesi-, rannikko- ja erityisesti Saimaan kanavan liikenteeseen sopivan proomu- ja muun vesikuljetuskaluston uudishankintoihin ja peruskorjauksiin sekä ulkomaanliikenteessä käytettävien bruttovetoisuudeltaan alle 1 600 rekisteritonin alusten uudishankintoihin ja peruskorjauksiin.

5 §

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetut lainat hyväksyy korkotukilainaksi maa- ja metsätalousministeriö ja korkohyvityksen suorittaa niiden osalta vesihallitus. Lainan hyväksyy korkotukilainaksi ja korkohyvityksen suorittaa 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettujen lainojen osalta liikenneministeriö ja 5 kohdassa tarkoitettujen lainojen osalta sisäasiainministeriö. Edellä 2 §:n 6, 7, 8 ja 9 kohdissa tarkoitetut lainat hyväksyy korkotukilainoiksi kauppa- ja teollisuusministeriö ja korkohyvityksen suorittaa niiden osalta valtiokonttori. Muiden lainojen osalta lainan hyväksyy korkotukilainaksi ja korkohyvityksen maksaa asianomainen keskusvirasto.

5 §

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista lainoista hyväksyy korkotukilainoiksi vesiensuojeluinvestointien suorittamiseen annettavat lainat ympäristöministeriö sekä muut lainat maa- ja metsätalousministeriö ja korkohyvityksen suorittaa niiden osalta vesihallitus. Lainan hyväksyy korkotukilainaksi ja korkohyvityksen suorittaa 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettujen lainojen osalta liikenneministeriö. Edellä 2 §:n 5 kohdassa tarkoitetut lainat hyväksyy korkotukilainoiksi ympäristöministeriö sekä 6, 7, 8 ja 9 kohdissa tarkoitetut lainat kauppa- ja teollisuusministeriö ja korkohyvityksen suorittaa niiden osalta valtiokonttori. Muiden lainojen osalta lainan hyväksyy korkotukilainaksi ja korkohyvityksen maksaa asianomainen keskusvirasto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .